

KARTA CHARAKTERYSTYKI

RAPID 060 CS

Karta charakterystyki zgodna z wymogami przepisów Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. (REACH) z późniejszymi zmianami.

1. IDENTYFIKACJA MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Nazwa handlowa	RAPID 060 CS
Zastosowanie	Insektycyd
Dystrybutor	Cheminova Polska Sp. z o.o. Al. Jerozolimskie 212 A 02-486 Warszawa Tel.: (0048) 22 571 40 50 Fax: (0048) 22 571 40 51
osoba odpowiedzialna za kartę charakterystyki:	marta.lewandowska@cheminova.com
Telefon alarmowy	Tel.: (0048) 22 571 40 50 (czynny w godz. 8-16)
Data sporządzenia	Listopad 2008 r.
Data aktualizacji	11.08.2010 r.

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Klasyfikacja produktu zgodnie z badaniami oraz przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. nr 171, poz. 1666 ze zmianami w Dz. U. 2004 r., nr 243, poz. 2440, Dz. U. nr 174, poz. 1222, 2007 r., Dz. U. nr 43 poz. 353, 2009 r. Zgodnie z kryteriami przepisów w/w rozporządzenia produkt jest klasyfikowany, jako niebezpieczny.

Zagrożenia ze względu na właściwości fizykochemiczne:

Nie klasyfikowany jako niebezpieczny

Zagrożenia dla zdrowia:

- Mieszanina uczulająca ze zwrotem R43 - Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

Zagrożenie dla środowiska:

N – Substancja niebezpieczna dla środowiska ze zwrotem R50/53 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Klasyfikacja produktu wg Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE nr L 353 z 31 grudnia 2008 roku).

Klasa zagrożenia i kody kategorii

Skin Sens. 1

Aquatic Acute 1

Aquatic Chronic 2

Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia

H317 – Może powodować reakcję alergiczną skóry

H400 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.

H410 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

W celu uniknięcia zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska, należy postępować zgodnie z instrukcją użycia.

Informacje dodatkowe:

Produkt może powodować uczulenie u niektórych osób.

Toksyczny dla pszczoł.

W następstwie przewlekłego narażenia może powodować zmiany czynnościowe ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego – patrz punkt 11.

Składnik aktywny, gamma-cyhalotryna, działa bardzo toksycznie w następstwie narażenia inhalacyjnego.

W tej formułacji jest zawarta w postaci mikrokapsulek, co zmniejsza jej toksyczność. Narażenie na pary jest nieznaczne, gdyż gamma-cyhalotryna jest substancją o niewielkiej prężności par. Należy jednak unikać narażenia na rozpyloną ciecz i jej mgły.

W kontakcie z oczami i skórą, produkt powoduje parestezję, która może być bardzo bolesna. Jednak w warunkach niewielkiego narażenia, efekt ten jest przemijający i nieszkodliwy.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

RAPID 060 CS

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Cechy i objawy narażenia:

W kontakcie, gamma-cyhalotryna może powodować uczucie pieczenia, mrowienia i drętwienia narażonego miejsca (parestezja). Skutek ten może być następstwem narażenia na rozpryski produktu, jego aerozole lub w następstwie kontaktu z zanieczyszczonymi rękawicami. Ulega nasileniu wskutek pocenia, zawilgocenia i ekspozycji na światło słoneczne. Efekt ten jest przejściowy i nieszkodliwy; zazwyczaj utrzymuje się do 24 godzin, chociaż w wyjątkowych przypadkach może utrzymywać się znacznie dłużej. Można go uważać za sygnał wskazujący na nadmierne narażenie, co wskazuje, że należy wykonać ocenę warunków pracy z produktem.

Po połknięciu lub narażeniu inhalacyjnym, w małych dawkach może powodować wystąpienie nieswoistych skutków, jak, nudności, wymioty, biegunka. W większych dawkach może powodować zaburzenia ośrodkowego układu nerwowego, np. Drżenie, drgawki i śpiączkę.

Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne. – patrz punkt 12.

Opakowania jednostkowe produktu wymagają znakowania ostrzegawczego – patrz pkt 15.

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

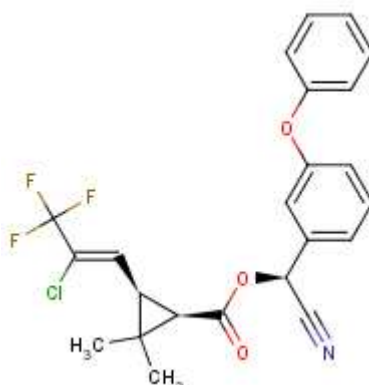
Składniki zawarte w produkcie:

GAMMA-CYHALOTHRIN 60 g/l CS jest wodną zawiesiną porowatych mikrokapsulek zawierających substancję aktywną, gamma-cyhalotrynę, z emulgatorami i adjuwantami. Mikrokapsułka składa się z polimeru polimocznika. Łączna masa emulgatorów, adjuwantów i wody itp. wynosi 94% wagowo.

Nazwa	Zawartość	Nr CAS	Nr WE	Nr Indeksowy	Klasyfikacja
Gamma-cyhalotryna w postaci mikrokapsulek (*)	6% wag.	76703-62-3	-	-	T+; R26 T; R25 Xn; R21 R43 R48/22 N; R0/53
Solwent nafta	5% wag.	64742-88-7	-	-	Xn; R65 R66 N; R51/53
1,2-Benzoizotiazol-3(2H)-on	0,035% wag.	2634-33-5	220-120-9	613-088-00-6	Xn; R22 Xi; R38-41 R43 N; R50

Nazwa gamma-cyhalotryny wg IUPAC: (S)- α -Cyano-3-phenoxybenzyl (Z)-(1R,3R)-3-(2-chloro-3,3,3-trifluoroprop-1-enyl)-2,2-dimethylcyclopropanecarboxylate.

Wzór strukturalny gamma-cyhalotryny:

(*) - substancja niesklasyfikowana w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. nr 171, poz. 1666 ze zmianami w Dz. U. 2004 r., nr 243, poz. 2440, Dz. U. nr 174, poz. 1222, 2007 r., Dz. U. nr 43 poz. 353, 2009 r. Klasyfikacja producenta.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

RAPID 060 CS

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Klasyfikacja składników produktu wg Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE nr L 353 z 31 grudnia 2008 roku).

Gamma-cyhalotryna w postaci mikrokapsulek

Zawartość: 6%
Nr CAS: 76703-62-3
Nr WE: -
Nr indeksowy: -

Klasyfikacja (*):

Klasa zagrożenia i kody kategorii	Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
Acute Tox. 1	H330 – Wdychanie grozi śmiercią
Acute Tox. 3	H301- Działa toksycznie po połknięciu.
Acute Tox. 4	H312 – Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.
Skin Sens. 1	H317 - Może powodować reakcję alergiczną skóry
STOT RE 2	H373 – Może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub powtarzane narażenie.
Aquatic Acute 1	H400 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.
Aquatic Chronic 1	H410 – Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Solwent nafta

Zawartość: 5% wag.
Nr CAS: 64742-88-7-
Nr WE: -
Nr indeksowy: -

Klasyfikacja (*):

Klasa zagrożenia i kody kategorii	Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
Asp. Tox. 1	H304 – Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.
Aquatic Chronic 2	H411 - Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

EUH066 – Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry.

1,2-Benzoizotiazol-3(2H)-on

Zawartość: 0,035% wag.
Nr CAS: 2634-33-5
Nr WE: 220-120-9
Nr indeksowy: 613-088-00-6

Klasyfikacja:

Klasa zagrożenia i kody kategorii	Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
Acute Tox. 4 *	H302 - Działa szkodliwie po połknięciu
Skin Irrit. 1	H315 – Działa drażniąco na skórę.
Eye Dam. 1	H318 – Powoduje poważne uszkodzenie oczu
Skin Sens. 1	H317 - Może powodować reakcję alergiczną skóry
Aquatic Acute 1	H400 – Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne

(*) - substancja niesklasyfikowana w załączniku 6 do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006. Klasyfikacja producenta.

W punkcie 16 podano znaczenie zwrotów R.

4. PIERWSZA POMOC

Zalecenia ogólne

Gamma-cyhalotryna działa na ośrodkowy układ nerwowy. W przypadku narażenia nie czekaj do chwili ujawnienia się jakichkolwiek objawów. Niezwłocznie wykonaj opisane poniżej procedury, a w przypadku

KARTA CHARAKTERYSTYKI

RAPID 060 CS

4. PIERWSZA POMOC

ujawnienie się jakichkolwiek objawów zatrucia natychmiast wezwij lekarza, ośrodek ostrego zatrucia lub szpital. Przekaż, że osoba poszkodowana została narażona na pyretroid owadobójczy. Opisz stan osoby poszkodowanej i wielkość narażenia. Niezwłocznie wyprowadzić osobę poszkodowaną z miejsca narażenia.

W przypadku zatrzymania oddechu, niezwłocznie zastosuj sztuczne oddychanie do chwili przybycia lekarza.

W przypadku wystąpienia uczucia mrowienia na skórze, zaleca się niezwłoczne jej posmarowanie kremem z witaminą E. Uwzględniając taką potrzebę, na stanowiskach pracy należy mieć dostęp do kremu z witaminą E.

Narażenie inhalacyjne

Osobę poszkodowaną niezwłocznie wyprowadzić z zanieczyszczonego obszaru. Zapewnić dostęp świeżego powietrza. W przypadku utrzymywania się jakichkolwiek dolegliwości, niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza.

Zanieczyszczenie oczu

Przy podwiniętych powiekach natychmiast przemyć oczy dużą ilością czystej bieżącej wody lub płynem do płukania oczu, Po kilku minutach usunąć szkła kontaktowe i kontynuować przemywanie oczu, aż do wypłukania wszelkiego zanieczyszczenia. Niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza.

Kontakt ze skórą

Niezwłocznie zdjąć zanieczyszczoną odzież i buty. Zanieczyszczoną skórę wytrzeć suchym ręcznikiem lub zasypać talkiem, następnie umyć dużą ilością wody z mydłem. Po umyciu, uprzednio zanieczyszczoną powierzchnię skóry posmarować olejkami lub kremem. W przypadku znacznego zanieczyszczenia skóry lub złego samopoczucia, zasięgnąć porady lekarza.

Połknięcie

Przepłukać usta wodą. Wypić kilka szklanek wody. Nie podawać mleka, śmietany czy innych środków zawierających tłuszcz, gdyż mogą zwiększać wchłanianie substancji aktywnej. Nie wywoływać wymiotów. W przypadku wystąpienia wymiotów przepłukać usta wodą i podać ponownie wodę do wypicia. Osobie nieprzytomnej nigdy nie podawać żadnych środków doustnie. Niezwłocznie wezwać lekarza.

Wskazówki dla lekarza

Nie ma swoistej odtrutki dla tego produktu. Po dekontaminacji, leczenie objawowe i podtrzymujące w warunkach klinicznych. Można rozważyć wykonanie płukania żołądka lub podanie węgla aktywnego. Zazwyczaj wyzdrowienie następuje samorzutnie.

W przypadku kontaktu ze skórą, produkt może powodować podrażnienie skóry podobne do poparzenia słonecznego. Substancja aktywna może być usunięta przez niepolarne produkty, takie jak, oleje lub kremy zawierające tłuszcz. Opisano korzystne skutki stosowania kremu z witaminą E. Woda, która jest substancją wysoce spolaryzowaną, nie zmniejsza, a wręcz przeciwnie, powoduje przedłużenie trwania podrażnienia. Woda gorąca może zwiększać uczucie bólu.

W przypadku zanieczyszczenia oczu, można rozważyć miejscowe podanie środków znieczulających.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Zalecane środki gaśnicze:

Mały pożar gasić za pomocą suchych proszków gaśniczych lub ditlenku węgla (CO₂). Większy pożar gasić rozpyloną wodą lub pianą. Zagrożone pożarem pojemniki chłodzić wodą. W celu uniknięcia wdychania niebezpiecznych par i toksycznych produktów rozkładu gasić z wiatrem z bezpiecznej odległości i z zabezpieczonego miejsca.

Nieodpowiednie środki gaśnicze:

W zależności od otoczenia. Nie stosować zwartych strumieni wody.

Szczególne zagrożenie ze strony produktów spalania i wydzielających się gazów:

Podczas pożaru, mogą wytwarzać się produkty rozkładu termicznego, takie jak: tlenki azotu, chlorowodór, fluorowodór, cyjanowodór, tlenek węgla (CO), ditlenek węgla (CO₂) i różne organiczne związki chlorowane i fluorowane. Nie wdychać par i niebezpiecznych produktów rozkładu termicznego wytwarzających się podczas pożaru.

Specjalne wyposażenie ochronne strażaków:

Dostosować do rozmiaru pożaru. Nosić odpowiednie środki ochrony dróg oddechowych, np. aparaty oddechowe z niezależnym źródłem powietrza, odpowiednią odzież ochronną. Jeśli zajdzie potrzeba stosować pełne wyposażenie ochronne.

Inne informacje:

Zużyte środki gaśnicze zebrać i usunąć zgodnie z obowiązującymi przepisami

KARTA CHARAKTERYSTYKI

RAPID 060 CS

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Patrz także punkt 13 i 8.

Indywidualne środki ostrożności:

Zapewnić odpowiednią wentylację. Unikać kontaktu z oczami i skórą. W zależności od rozmiaru wycieku nosić odpowiednie środki ochrony indywidualnej – patrz punkt 8. Zapobiegać powstawaniu i wytwarzaniu aerozoli i mgieł produktu. Osoby postronne usunąć z zagrożonego obszaru.

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Nie dopuszczać do przedostawania się produktu do kanalizacji, wód powierzchniowych, gruntowych i gleby. Zawiadomić odpowiednie władze w przypadku uwolnienia produktu do środowiska. Opracować plan usuwania wycieku przed jego wystąpieniem. Przygotować puste, zamykane pojemniki do zbierania wycieków produktu.

Metody oczyszczania/usuwania:

Uwolniony produkt obwałować i odpompować. Wycieki na podłogę lub inne nieprzepuszczalne powierzchnie zasypać materiałem pochłaniającym ciecz (piasek, bentonit, uwodnione wapno, ziemia Fullera, uniwersalne środki pochłaniające itp.) i zebrać mechanicznie do oznakowanego pojemnika na odpady. Zanieczyszczoną glebę zebrać do oznakowanego pojemnika na odpady. Usuwać zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w punkcie 13. Zanieczyszczone powierzchnie umyć wodą z dodatkiem odpowiedniego detergentu. Zanieczyszczoną wodę zebrać i przekazać do utylizacji. Wycieki do wody ograniczyć, a zanieczyszczoną wodę zebrać i przekazać do utylizacji.

7. POSTĘPOWANIE Z MIESZANINĄ I JEJ MAGAZYNOWANIE

Postępowanie z mieszaniną:

Patrz punkt 6.

W celu uniknięcia kontaktu z produktem, zaleca się stosowanie produktu w zamkniętych systemach przemysłowych bądź za pomocą zdalnego sterowania. W innych przypadkach zaleca się stosowanie środków mechanicznych. Należy zapewnić odpowiednią wentylację, także lokalną wyciągową z filtrem powietrza wylotowego. Przestrzegać zaleceń podanych w instrukcji stosowania. Przestrzegać instrukcji stanowiskowej. Przestrzegać zaleceń podanych na etykiecie oraz obowiązujących podczas pracy z czynnikami chemicznymi (pestycydami) – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych – Dz. U. z dnia 18 stycznia 2005 r., Nr 11, poz. 86. Nie jeść, nie pić ani nie palić tytoniu podczas pracy z produktem. Patrz także punkt 8 karty. Podane w punkcie 8 zalecenia dotyczą pracy z nierozcieńczonym produktem i przygotowania roztworów do oprysku, jednak z powodzeniem mogą być przestrzegane podczas wykonywania oprysku. Nie dopuszczać do zanieczyszczenia gleby lub wód podczas mycia wyposażenia do oprysku.

Zalecenia przeciwpożarowe i przeciwwybuchowe:

Nie ma specjalnych zaleceń.

Magazynowanie

Produkt stabilny w normalnych warunkach składowania. Chronić przed skrajnym ciepłem i zimnem. Nie dopuszczać do wyschnięcia produktu. Przechowywać wyłącznie w oryginalnych, szczelnych opakowaniach w dobrze wentylowanym, suchym i zamykanym pomieszczeniu wykonanym z niepalnych materiałów. Podłoga pomieszczeń magazynowych powinna być wykonana z materiałów nieprzepuszczalnych. Nie dopuszczać osób postronnych i dzieci. Zaleca się oznakowanie pomieszczenia napisem „Trucizna”.

Składowanie wspólne: Nie składować z żywnością, napojami, paszą, nasionami. W pomieszczeniu powinna być umywalka z bieżącą wodą.

Dalsze informacje:

Przechowywanie mieszanin produktu z innymi środkami może zwiększać toksyczność mieszaniny ze względu na uwalnianie się aktywnej substancji z mikrokapsulek.

Produkt jest rejestrowanym pestycydem, który jest przewidziany do określonych, dopuszczalnych zastosowań określonych przez odpowiednie władze i podanych na etykiecie.

Patrz także punkt 10.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Dodatkowe zalecenia w zakresie środków inżynierskich:

KARTA CHARAKTERYSTYKI RAPID 060 CS

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Zapewnić odpowiednią wentylację, także miejscową, wyciągową w razie potrzeby. Nosić odpowiednie środki ochrony dróg oddechowych w warunkach niedostatecznej wentylacji. Patrz także punkt 7. W warunkach stosowania w systemie zamkniętym, nie ma potrzeby stosowania środków ochrony indywidualnej. Podane dalej zalecenia dotyczą sytuacji, kiedy nie ma możliwości stosowania w systemie zamkniętym lub gdy zachodzi potrzeba otwarcia zamkniętego systemu. Przed każdym otwarciem zamkniętego systemu rozważyć potrzebę stosowania środków ochrony indywidualnej i możliwość bezpiecznego otwarcia.

Parametry kontroli narażenia:

Rozporządzenie MPiPS z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2002 r. nr 217, poz. 1833 ze zmianami w Dz. U. z 2005 r. nr 212 poz. 1769, Dz. U. Nr 161, poz. 1142, 2007 r., Dz. U. Nr 105, poz. 873, 2009 r.

Nie zawiera substancji o określonych w Polsce wartościach NDS w powietrzu środowiska pracy. Producent zaleca dla gamma-cyhalotryny wartość 0,02 mg/m³, jako wartość średnią ważoną czasem 8-godzinnej zmiany roboczej.

Zalecane procedury monitoringu:

PN ISO 4225/Ak:1999 Jakość powietrza – Zagadnienia ogólne – Terminologia (arkusz krajowy)

PN Z-04008-7:2002. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników

PN-EN-689:2002. Powietrze na stanowiskach pracy – Wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa.

PN-EN-482:2002. Powietrze na stanowiskach pracy – Ogólne wymagania dotyczące procedur pomiaru czynników chemicznych.

Wartość dopuszczalnego stężenia biologicznego (DSB)

Nie określono.

Środki ochrony indywidualnej

Myć ręce przed każdą przerwą i po zakończeniu pracy. W miejscu pracy nie jeść, nie pić, nie palić tytoniu. Unikać kontaktu ze skórą. Nie dopuszczać do zanieczyszczenia oczu. Nie wdychać gazu/par/aerozoli. Niezwłocznie zdjąć zanieczyszczoną odzież. Przed zdjęciem rękawic należy je umyć wodą z mydłem. Po pracy z produktem zaleca się zdjęcie roboczej odzieży i butów oraz umycie całego ciała wodą z mydłem (prysznic). Po opuszczeniu pracy zakładać czystą odzież. Środki ochrony indywidualnej i odzież ochronną przekazać do oczyszczenia po każdym użyciu. Nie przechowywać z żywnością, napojami i paszą.

Dzieci i osoby bez odpowiednich środków ochrony indywidualnej nie mają prawa wstępu tam, gdzie stosowany lub magazynowany jest ten produkt. Pomieszczenie lub wyposażenie może być oczyszczone mieszanką wody z izopropanolem (25/75) o pH powyżej 12. Podczas czyszczenia nosić odpowiednie środki ochrony indywidualnej.

Ochrona dróg oddechowych:

W warunkach normalnego stosowania, produkt nie stanowi zagrożenia inhalacyjnego. W warunkach wypadkowego uwolnienia par i mgieł produktu nosić oficjalnie zatwierdzone indywidualne środki ochrony dróg oddechowych z uniwersalnym pochłaniaczem, włącznie z pochłaniaczem aerozoli. Zapewnić odpowiednie czyszczenie i konserwację sprzętu do ochrony dróg oddechowych.

Ochrona rąk:

Odpowiednie długie rękawice ochronne, np. z kauczuku butylowego lub nitylowego. Zaleca się ograniczenie czasu pracy manualnej z produktem. Właściwości ochronne rękawic zależą nie tylko od rodzaju materiału, z którego są wykonane. Czas działania ochronnego może być różny przypadku różnych producentów rękawic. W przypadku wielu substancji nie można precyzyjnie oszacować czasu działania ochronnego rękawic. Uwzględniając podane przez producenta parametry rękawic należy zwracać uwagę podczas stosowania produktu czy rękawice jeszcze zachowują swoje właściwości ochronne. Nie dotykać niczego zanieczyszczonymi rękawicami. Przed zdjęciem, umyć rękawice wodą z mydłem. Po zakończeniu pracy niezwłocznie umyć ręce wodą z mydłem. Zużyte lub uszkodzone rękawice przekazać do utylizacji.

Ochrona oczu:

Zaleca się noszenie osłon twarzy niż okularów ochronnych czy gogli, aby wykluczyć możliwość zanieczyszczenia oczu. W przypadku możliwości zanieczyszczenia oczu, zaleca się zamontowanie urządzeń do płukania oczu w sąsiedztwie takich stanowisk pracy.

Ochrona skóry:

Odpowiednia odzież robocza, odporna na działanie czynników chemicznych, z długimi rękawami, buty

KARTA CHARAKTERYSTYKI

RAPID 060 CS

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

ochronne z gumy, itp.

UWAGA:

Środki inżynierijno-techniczne mają pierwszeństwo przed środkami ochrony osobistej. Wymagania zasadnicze dla środków ochrony indywidualnej określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz. 2173)

Pracodawca jest zobowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

Zalecane badania wstępne i okresowe pracowników narażonych na czynniki chemiczne są określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996 roku w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. nr 69/1996, poz. 332, wraz z późniejszymi zmianami).

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

Postać	Ciecz
Barwa	Białawy/mętny
Zapach	Aromatyczny
Temperatura wrzenia / zakres	Nie dotyczy, ulega rozkładowi
Temperatura topnienia	<0°C
Gęstość	1,02 g/ml
Prężność par	
	Gamma-cyhalotryna
	7,73 x 10 ⁻¹⁰ mm Hg w temp. 20°C
	2,59 x 10 ⁻⁹ mm Hg w temp. 25°C
Lepkość	Ciecz nieniuetonowska.
Napięcie powierzchniowe	49,5 mN/m (7,5 g /l w wodzie)
Rozpuszczalność w wodzie/mieszalność	Produkt wytwarza emulsję
	Gamma cyhalotryna: 0,0021 mg/l w temp. 20°C
Rozpuszczalność gamma-cyhalotryny w rozpuszczalnikach organicznych:	
Aceton	>500 g/l w temp. 19°C
Octan etylu	>500 g/l w temp. 19°C
1,2-Dichloroetan	>500 g/l w temp. 19°C
p-Ksylen	>500 g/l w temp. 19°C
Heptan	30,7 g/l w temp. 19°C
Metanol	138 g/l w temp. 19°C
n-Oktanol	36,6 g/l w temp. 19°C
	Niektóre rozpuszczalniki ułatwiają uwolnienie aktywnego składnika z mikrokapsulek.
Współczynnik podziału n-oktanol/woda	
Gamma-cyhalotryna	Kow = 4,42 x 10 ⁵ ; log Kow = 5,65
Wartość pH	5,57 w temp. 23°C (1% roztwór wodny)
Punkt zapłonu	>93°C (tygiel zamknięty)
Temperatura samozapłonu	Nie poniżej 400°C (produkt jest zawiesiną wodną)
Właściwości wybuchowe	Nie jest wybuchowy
Właściwości utleniające	Nie dotyczy

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Warunki, których należy unikać:

Gamma-cyhalotryna ulega rozkładowi pod wpływem podgrzewania i wytwarza toksyczne i drażniące pary. Unikać miejscowego podgrzania przez grzejniki elektryczne lub parowe. Patrz także punkt 7. Produkt stabilny w temperaturze pokojowej.

Materiały, których należy unikać:

KARTA CHARAKTERYSTYKI

RAPID 060 CS

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Może reagować z utleniaczami. Patrz także punkt 7.

Niebezpieczne reakcje:

Gamma-cyhalotryna ulega rozkładowi pod wpływem podgrzewania i wytwarza toksyczne i drażniące pary.

Niebezpieczne produkty rozkładu:

Patrz także punkt 5.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Toksykokinetyka, metabolizm i rozmieszczenie

Gamma-cyhalotryna jest szybko wchłaniana po podaniu drogą pokarmową. W organizmie ulega szybkiemu metabolizmowi. Na podstawie wyników badań na zwierzętach, szacuje się, że okres połowicznego wydalania wynosi 23 dni. Może ulegać nagromadzeniu w tkance tłuszczowej.

Toksyczność ostra:

Szacuje się, że produkt może być szkodliwy po podaniu drogą pokarmową i narażeniu inhalacyjnym.

Poniżej podano dane dotyczące toksyczności ostrej produktu.

Wartość medialnej dawki śmiertelnej, DL₅₀, po podaniu drogą pokarmową szczurom:

Samce - 4 444 mg/kg masy ciała.

Samice – 3 257 mg/kg masy ciała.

Wartość medialnej dawki śmiertelnej, DL₅₀, po podaniu na skórę szczurom: >5 000 mg/kg masy ciała.

Wartość medialnego stężenia śmiertelnego, CL₅₀, w warunkach 4-godzinnej narażenia inhalacyjnego szczurów: >5,31 mg/L. Przy tym stężeniu opisano oznaki działania toksycznego.

Pierwotne działanie drażniące:

Na skórę: Może powodować lekkie podrażnienie skóry.

Na oczy: Może powodować lekkie podrażnienie oczu.

W kontakcie z oczami lub skórą może powodować także inne skutki – parestezja – patrz punkt 2.

Działanie uczulające:

Gamma-cyhalotryna może działać uczulając na niektóre osoby.

Produkt zawiera 0,035% **1,2-Benzoizotiazol-3(2H)-on**, czynnika o znanym działaniu uczulającym na skórę.

Toksyczność przewlekła:

W następstwie powtarzanego narażenia, **gamma-cyhalotryna** może działać neurotoksycznie.

Stwierdzono zmiany behawioralne u zwierząt narażonych w dawkach 6-8 mg na kg masy ciała na dzień.

Działanie rakotwórcze:

Wyniki badań na podobnych produktach nie wskazują na możliwość działania rakotwórczego **gamma-cyhalotryny**.

Działanie szkodliwe na rozrodczość:

Nie stwierdzono cech działania szkodliwego **gamma-cyhalotryny** na rozrodczość po podaniu nietoksycznych dawek dla ciężarnych zwierząt – 10,5 mg/kg masy ciała na dzień.

Działanie teratogenne:

Nie stwierdzono cech działania teratogennego **gamma-cyhalotryny** (nie stwierdzono zwiększenia częstości wad wrodzonych).

Działanie mutagenne:

Nie stwierdzono cech działania mutagennego **gamma-cyhalotryny**.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Ekotoksyczność:

Produkt jest bardzo toksyczny do ryb, bezkręgowców wodnych i owadów. Szacuje się, że nie jest szkodliwy do roślin wodnych, makro- i mikro- organizmów glebowych oraz ptaków.

Ocenę ekotoksyczności wykonano na podstawie poniższych danych.

Wartość CL₅₀, dla pstrąga tęczowego, *Oncorhynchus mykiss* Walbaum, w warunkach 96-godzinnej narażenia: 27,1 µg/L wody.

Wartość EC₅₀, dla skorupiaków, rozwielitka, *Daphnia magna* Straus, w warunkach 48-godzinnej narażenia: 12,8 µg/L wody.

Wartość EC₅₀, dla glonów zielonych, *Selenastrum capricornutum* Printz, w warunkach 72-godzinnej narażenia: 217 mg/L wody.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

RAPID 060 CS

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Wartość 14-dniowego DL₅₀, dla dżdżownicy *Eisenia foetida foetida*: >1 300 mg/kg suchej gleby.

Wartość DL₅₀, dla przepiórki wirginijskiej *Colinus virginianus*: >5 000 mg/kg masy ciała.

Wartość 48-godzinnego DL₅₀, dla pszczoły miodnej, *Apis mellifera*, po podaniu kontaktowym: 0,08 µg/pszczołę.

Mobilność: **Gamma-cyhalotryna** nie jest mobilna w glebie.

Trwałość i degradacja:

Gamma-cyhalotryna nie ulega szybkiej biodegradacji. Okresy półtrwania są zależne od warunków zewnętrznych, ale zazwyczaj wynoszą od 4 do 8 tygodni. Nie działa toksycznie na mikroorganizmy osadu czynnego, ulega powolnej degradacji.

Potencjał bioakumulacyjny:

Gamma-cyhalotryna może potencjalnie ulegać biodegradacji. Jednak ze względu na wysoką toksyczność ostrą dla organizmów wodnych, możliwość bioakumulacji nie jest istotna.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Nie wprowadzać do kanalizacji. Nie dopuszczać do zanieczyszczania wód powierzchniowych, cieków powierzchniowych i gleby.

Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. nr 62 z 2001 r., poz. 628 – tekst ujednolicony)

Przestrzegać przepisów ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. Dz. U. nr 63 z 2001 r., poz. 638 – tekst ujednolicony.

Klasyfikacja odpadów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. nr 112, poz. 1206):

W zależności od miejsca i sposobu stosowania produktu można przypisać inne kody odpadom.

Nie określono

Rekomendowana przez producenta metoda usuwania odpadów.

Pozostałości, które nie mogą być wykorzystane lub chemicznie przekształcone należy przekazać do licencjonowanej firmy utylizacyjnej lub do spalania w odpowiednich instalacjach wyposażonych w skrubery gazów wylotowych. Zaleca się trzykrotne przepłukanie pojemników i przekazanie do recyklingu lub ponownego użycia. Opróżnione opakowania można przedziurawić, aby nie mogły być wykorzystane do innych celów i przekazać na składowisko odpadów. Opakowania wykonane z materiałów palnych przekazać do spalania w odpowiednich instalacjach wyposażonych w skrubery gazów wylotowych. Sposób likwidacji odpadów uzgodnić z właściwym terenowo Wydziałem Ochrony Środowiska.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Transport drogowy i kolejowy - ADR/RID

Nr UN: 3082

Klasa: 9

Kod klasyfikacyjny: M6

Nalepka: 9

Grupa pakowania: III

Nr rozpoznawczy zagrożenia: 90

Nazwa przewozowa: MATERIAŁ ZAGRAŻAJĄCY ŚRODOWISKU, CIEKŁY, I.N.O. (gamma-cyhalotryna w mikrokapsułkach).

Transport morski - IMDG

UN number: 3082

Class: 9

Label: 9

Packaging group: III

Marine pollutant: Yes

Proper technical name: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (microencapsulated gamma-cyhalothrin).

KARTA CHARAKTERYSTYKI

RAPID 060 CS

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Transport lotniczy - ICAO/IATA

UN number: 3082

Class: 9

Label: 9

Packaging group: III

Proper technical name: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.
(microencapsulated gamma-cyhalothrin).

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

USTAWA z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych. (Dz. U. nr 11 poz. 84 z późniejszymi zmianami).

Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r., o ochronie roślin, Dz. U. nr 11, poz. 94, 2004 r., z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996 roku w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. nr 69/1996, poz. 332 wraz z późniejszymi zmianami)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz. 2173)

Umowa Europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzona w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. nr 194/2002, poz. 1629) wraz z kolejnymi zmianami załączników A i B publikowanymi w formie Oświadczeń Rządowych w Dzienniku Ustaw RP oraz Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym materiałów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199/2002, poz. 1671 z późniejszymi zmianami)

Klasyfikacja produktu zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. nr 171, poz. 1666 ze zmianami w Dz. U. 2004 Nr 243, poz. 2440 i w Dz. U. z 2007 r. nr 174 poz. 1222 i Dz. U. nr 43 poz. 353, 2009 r.)

Klasyfikacja odpadów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)

Rozporządzenie MPiPS z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2002 r. nr 217, poz. 1833 ze zmianami w Dz. U. z 2005 r. nr 212 poz. 1769, Dz. U. Nr 161, poz. 1142, 2007 r., Dz. U. Nr 105, poz. 873, 2009 r.

Dyrektywa Komisji nr 2000/39/EC, 2006/15/EC i 2009/161/EC w sprawie ustanowienia pierwszej, drugiej i trzeciej listy indykatywnych wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń w środowisku pracy.

Rozporządzenie (WE) Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE nr L 353 z 31 grudnia 2008 roku).

Oznakowanie ostrzegawcze zamieszczane na opakowaniu (elementy etykiety GHS):

Nazwa produktu: **RAPID 060 CS.**

Zawiera: Gamma-cyhalotrynę, 1,2-benzoizotiazol-3(2H)-on

Piktogram, kody haseł ostrzegawczych	Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
 GHS07	H317 – Może powodować reakcję alergiczną skóry

KARTA CHARAKTERYSTYKI RAPID 060 CS

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

 GHS09	H400 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne. H410 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.
Uwaga	
W celu uniknięcia zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska, należy postępować zgodnie z instrukcją użycia.	

Zwroty wskazujące środki ostrożności.

Zapobieganie:

P261	Unikać wdychania
P280	Stosować rękawice ochronne/ochronę oczu/ochronę twarzy
P273	Unikać uwolnienia do środowiska

Reagowanie

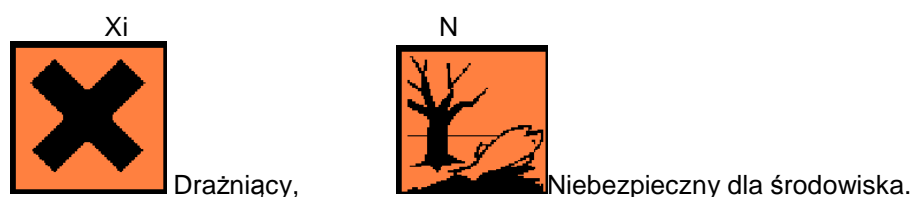
P302 + P352	W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ NA SKÓRĘ: Umyć dużą ilością wody z mydłem.
P333 + P313	W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry lub wysypki: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.

Usuwanie:

P501	Zawartość/pojemnik usuwać zgodnie z miejscowymi przepisami.
------	---

Produkt podlega obowiązkowi oznakowania wg dyrektywy 1999/45/EC

Znaki ostrzegawcze:

Zawiera: Gamma-cyhalotrynę 60 g/l, 1,2-benzoizotiazol-3(2H)-on

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (zwroty R):

R43 – Może powodować u czulenie w kontakcie ze skórą.

R50/53 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

R57 – działa toksycznie na pszczoły

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania preparatu (zwroty S):

S2 – Chronić przed dziećmi.

S13 – Nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt.

S15 – Przechowywać z dala od źródeł ciepła.

S20/21 – Nie jeść i nie pić oraz nie palić tytoniu podczas stosowania środka.

S24/25 – Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu.

S27 – Natychmiast zdjąć zanieczyszczoną odzież.

S36/37/39 - Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy.

S45 - W przypadku awarii lub jeżeli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – jeżeli to możliwe pokaż etykietę.

S46 – W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę.

S60 – produkt i opakowanie usuwać jako odpad niebezpieczny

KARTA CHARAKTERYSTYKI RAPID 060 CS

16. INNE INFORMACJE

Treść zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia (zwroty R) dotyczących składników produktu:

R21 – Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.

R22 - Działa szkodliwie po połknięciu.

R25 – Działa toksycznie po połknięciu.

R26 - Działa bardzo toksycznie przez drogi oddechowe.

R38 – Działa drażniąco na skórę

R41 – Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu.

R43 – Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

R48/22 - Działa szkodliwie po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia.

R50 – Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.

R50/53 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

R51/53 - Działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

R65 – Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.

R66 - Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Aktualizacja karty zgodnie z wymogami przepisów Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. (REACH).

Produkt nie zawiera składników, dla których opracowano raport bezpieczeństwa chemicznego.

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktu w postaci w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości.

W przypadku, gdy warunki stosowania produktu nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu spada na użytkownika.

Kartę opracowano na podstawie angielskiej karty charakterystyki z listopada 2008 r., nadesłanej przez Cheminova Polska Sp. z o.o., z uwzględnieniem obowiązujących w Polsce przepisów dotyczących substancji i mieszanin chemicznych.